

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2019 m. balandžio 30 d.
(OR. en)

8916/19

Tarpinstitucinė byla:
2019/0099 (NLE)

ACP 49
WTO 128
COASI 69
RELEX 437

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinio sekretoriaus, kurio vardu pasirašo direktorius Jordi AYET PUIGARNAU
gavimo data:	2019 m. balandžio 29 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI- MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2019) 204 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl TARYBOS SPRENDIMO dėl Saliamono Salų prisijungimo prie Europos bendrijos ir Ramiojo vandenyno valstybių laikinojo partnerystės susitarimo

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2019) 204 final.

Pridedama: COM(2019) 204 final

Briuselis, 2019 04 29
COM(2019) 204 final

2019/0099 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

**dėl Saliamono Salų prisijungimo prie Europos bendrijos ir Ramiojo vandenyno
valstybių laikinojo partnerystės susitarimo**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

- **Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai**

Priedamas Tarybos sprendimo pasiūlymas yra teisinė priemonė, kuria pagal SESV 218 straipsnio 6 dalį Europos Sąjungos (ES) vardu patvirtinamas Saliamono Salų prisijungimas prie Europos Sąjungos ir Ramiojo vandenyno valstybių laikinojo partnerystės susitarimo.

2002 m. birželio 12 d. Taryba įgaliojo Komisiją pradėti derybas su Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno (AKR) valstybėmis dėl ekonominės partnerystės susitarimų (EPS) sudarymo.

2009 m. liepos 30 d. ES pasirašė Europos bendrijos ir Ramiojo vandenyno valstybių EPS. Atitinkamai nuo 2009 m. gruodžio 20 d., 2014 m. liepos 28 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. EPS laikinai taiko Papua Naujosios Gvinėjos Nepriklausomoji Valstybė, Fidžio Respublika ir Samoa Nepriklausomoji Valstybė.

EPS 80 straipsnyje numatyta galimybė kitoms Ramiojo vandenyno saloms prisijungti prie Susitarimo. Todėl 2018 m. birželio 4 d. Saliamono Salos pateikė Tarybai prašymą prisijungti prie EPS kartu su pasiūlymu dėl patekimo į rinką. Komisija įvertino pasiūlymą ir, atlikus pakeitimus, nusprendė, kad jis yra priimtinas. Todėl 2018 m. spalio 23 d. ji Sąjungos vardu baigė derybas.

Komisija žodžiu ir raštu teikė ES valstybėms narėms informaciją apie Saliamono Salų prisijungimo procesą per Tarybos AKR darbo grupę. Europos Parlamentui taip pat buvo teikiama informacija per jo Tarptautinės prekybos komitetą (INTA). Po derybų su Saliamono Salomis parengtas pasiūlymo dėl patekimo į rinką tekstas 2018 m. lapkričio 20 d. buvo išplatintas abiem institucijoms.

EPS Šalys (ES, Papua Naujoji Gvinėja, Fidžis ir Samoa) dar turi susitarti dėl būtinų Susitarimo techninių pakeitimų, kad būtų atsižvelgta į Saliamono Salų prisijungimą.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Šiuo pasiūlymu įgyvendinamas Partnerystės susitarimas tarp Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių (toliau – AKR ir ES partnerystės susitarimas, arba Kotonu susitarimas)¹.

Saliamono Salų prisijungimu prie ES, Fidžio, Papua Naujosios Gvinėjos ir Samoa EPS², kuris yra asimetrinis ir su PPO suderinamas prekybos susitarimas, sustiprinama ES prekybos ryšių su šalimis partnerėmis teisinė sistema ir lengvinama abipusė prekyba. Be to, Saliamono Salos tampa bendrų EPS nustatytų taisyklių ir institucijų režimo dalimi.

Manoma, kad nuo 2021 m. Saliamono Salos nebebus priskiriamos mažiausiai išsivysčiusių šalių (MIŠ) kategorijai. Dėl to praėjus trejiems metams Saliamono Salos neteks galimybės

¹ OL L 287, 2010 11 4, p. 3. Susitarimas su pakeitimais, padarytais 2005 m. birželio 25 d. Liuksemburge pasirašytu susitarimu (OL L 209, 2005 8 11, p. 27) ir 2010 m. birželio 22 d. Uagadugu pasirašytu susitarimu (OL L 287, 2010 11 4, p. 3).

² 2009 m. liepos 13 d. Tarybos sprendimas dėl Europos bendrijos ir Ramiojo vandenyno valstybių laikinojo partnerystės susitarimo pasirašymo ir laikino taikymo (OL L 272, 2009 10 16, p. 1).

naudotis ES pagal principą „Viskas, išskyrus ginklus“ (VIG) taikomomis lengvatomis. Nuo tada Saliamono Salų eksportui į ES bus taikoma bendrųjų muitų tarifų lengvatų sistema (BLS), tačiau šios lengvatos nėra tokios palankios kaip įgyjamos pagal VIG. Kad į ES rinką patenkančioms prekėms ir toliau nebūtų taikomi jokie muitai ir kvotos, Saliamono Salos turėtų prisijungti prie galiojančio ES, Fidžio, Papua Naujosios Gvinėjos ir Samoa EPS.

Kol nebus baigtos susijusios Fidžio, Papua Naujosios Gvinėjos ir Samoa vidaus procedūros, numatoma, kad ES ir Saliamono Salos laikinai taikys Susitarimą po to, kai raštu praneš viena kitai apie šiam tikslui būtinų procedūrų užbaigimą pagal Susitarimo 76 straipsnio 3 dalį.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Ekonominės partnerystės susitarime yra nuostatų dėl tvaraus vystymosi (3 straipsnis), pagal kurį Šalys dar kartą patvirtina, kad tvaraus vystymosi tikslas yra sudėtinė šio susitarimo nuostatų dalis, atitinkanti svarbiausius tikslus ir principus, išdėstytus Kotonu susitarime, ypač bendrą įsipareigojimą mažinti ir galiausiai visiškai panaikinti skurdą, atsižvelgiant į tvaraus vystymosi tikslus.

EPS yra į vystymąsi orientuotas prekybos susitarimas, kuriuo Saliamono Saloms suteikiamos asimetrinio patekimo į rinką galimybės ir leidžiama apsaugoti pažeidžiamus sektorius nuo liberalizavimo, kartu taikant daug apsaugos priemonių ir sąlygą dėl naujų besivystančių pramonės šakų apsaugos. Be to, jame pateiktos nuostatos dėl kilmės taisyklių, kuriomis sudaromos palankesnės sąlygos Saliamono Salų eksportui į ES. Šiomis nuostatomis prisidedama prie politikos suderinamumo vystymosi labai tikslo ir jos atitinka SESV 208 straipsnio 2 dalį.

2. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

- **Teisinis pagrindas**

Šio Tarybos sprendimo teisinis pagrindas yra Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo, visų pirma jos 207 straipsnio 3 dalis ir 4 dalies pirma pastraipa kartu su 218 straipsnio 6 dalies a punkto v papunkčiu.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Kaip nustatyta SESV 3 straipsnyje, bendra prekybos politika priklauso išimtinai Sąjungos kompetencijai.

- **Proporcingumo principas**

Šis pasiūlymas būtinas, norint įgyvendinti Sąjungos tarptautinius įsipareigojimus, nustatytus AKR ir ES partnerystės susitarime, visų pirma įsipareigojimą sudaryti naujus su PPO suderinamus prekybos susitarimus, kuriais būtų palaipsniui šalinamos Šalių tarpusavio prekybos kliūtys ir aktyviau bendradarbiaujama visose prekybai svarbiose srityse.

- **Priemonės pasirinkimas**

Kitų teisinių priemonių šiame pasiūlyme nurodytam tikslui pasiekti nėra.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Poveikio vertinimas**

ES ir AKR ekonominės partnerystės susitarimų poveikio tvariam vystymuisi vertinimas atliktas 2003–2007 m. Europos Komisija 2002 m. paskelbė konkursą, kuriame buvo nurodytos šio projekto sąlygos. Po šio konkurso 2002 m. rugpjūčio mėn. sudaryta penkerių metų bendroji sutartis su „PwC France“. Poveikio tvariam vystymuisi vertinimo galutinės ataskaitos projektas suinteresuotiesiems subjektams Europoje pristatytas per Europos Komisijos 2007 m. kovo 23 d. Briuselyje (Belgija) surengtą ES dialogo su pilietine visuomene susitikimą.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Saliamono Salų prisijungimo prie EPS patvirtinimui Reglamentavimo kokybės ir rezultatų programa (REFIT) netaikoma, dėl jo Sąjungos MVĮ nepatirs jokių išlaidų ir dėl jo nekyla jokių su skaitmenine aplinka susijusių klausimų.

- **Pagrindinės teisės**

Pasiūlymas nedaro poveikio pagrindinių teisių apsaugai Sąjungoje.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Manoma, kad nuo 2021 m. Saliamono Salos nebebus priskiriamos mažiausiai išsivysčiusių šalių kategorijai, pereinamuoju laikotarpiu, kuris baigsis praėjus trejiems metams po to, Saliamono Saloms bus toliau taikoma iniciatyva „Viskas, išskyrus ginklus“, pagal kurią jos eksportuojamos prekės į ES rinką patenka netaikant muitų ir kvotų. Kadangi pagal Susitarimą Saliamono Salų patekimo į ES rinką sąlygos nesikeis, prisijungimas poveikio biudžetui neturės.

5. KITI ELEMENTAI

- **Prisijungimo prie Susitarimo nauda ekonominės veiklos vykdytojams**

EPS ES ekonominės veiklos vykdytojams sudaromos sąlygos naudotis visomis Šalių ekonomikos teikiamomis galimybėmis. Įgyvendinant EPS ES pramoninių produktų eksportuotojai į Saliamono Salas iš esmės nemokės muitų. Tai atitinka GATT 1994 XXIV straipsnyje nustatytus kriterijus (panaikinti muitus ir kitas prekybos ribojimo nuostatas praktiškai visai šalių tarpusavio prekybai), t. y. per 15 metų bus panaikinti muitai 90,3 proc. muitų tarifų eilučių, arba 83 proc. ES eksporto apimtys. Saliamono Salos toliau naudosis patekimo į ES rinką netaikant muitų ir kvotų galimybėmis.

EPS taip pat nustatomos taisyklės, susijusios su tvariu vystymusi, techninėmis prekybos kliūtimis ir, be kita ko, sanitarijos ir fitosanitarijos priemonėmis. Be to, EPS Šalys dalyvauja pagal Susitarimą įsteigta Prekybos komitete. Galimybė ES pasinaudoti Susitarime numatytu dvišalių ginčų sprendimo mechanizmu padeda siekti tikslo užtikrinti skaidrią,

nediskriminacinę ir prognozuojamą aplinką ES ekonominės veiklos vykdytojams Ramiojo vandenyno valstybėse.

- **Igyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Saliamono Salos dalyvaus pagal EPS 68 straipsnį įsteigtame Prekybos komitete, kuris nagrinėja visus klausimus, būtinus Susitarimui įgyvendinti, įskaitant jo įgyvendinimo stebėseną ir peržiūrą, koordinuoja ir konsultuoja sprendžiant techninių prekybos kliūčių (TPK) bei sanitarijos ir fitosanitarijos (SF) klausimus, nustato ir persvarsto prioritetinius sektorius, produktus ir atitinkamas prioritetines bendradarbiavimo sritis bei teikia rekomendacijas dėl Susitarimo pakeitimų. Prekybos komitetą sudaro Šalių atstovai.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Pasiūlymo 1 ir 2 straipsniuose pateikiamos nuostatos dėl Saliamono Salų prisijungimo prie EPS patvirtinimo Sąjungos vardu ir dėl pranešimų, kuriais išreiškiamas Europos Sąjungos sutikimas, kad Saliamono Salos prisijungtų prie Susitarimo ir laikinai jį taikytų pagal jo 76 straipsnio 3 dalį.

3 straipsnyje nurodoma, kad prisijungimo patvirtinimas neturi būti aiškinamas taip, kad juo būtų suteikiama teisių ar nustatoma prievolių, kuriomis būtų galima tiesiogiai remtis Sąjungos ar jos valstybių narių teismuose ar teisminėse institucijose.

4 straipsnyje nustatoma šio sprendimo įsigaliojimo data.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Saliamono Salų prisijungimo prie Europos bendrijos ir Ramiojo vandenyno valstybių laikinojo partnerystės susitarimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 3 dalį ir 4 dalies pirmą pastraipą kartu su 218 straipsnio 6 dalies a punkto v papunkčiu,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento pritarimą,

kadangi:

- (1) 2002 m. birželio 12 d. Taryba įgaliojo Komisiją pradėti derybas su Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybių grupe dėl ekonominės partnerystės susitarimų³ sudarymo;
- (2) 2009 m. liepos 30 d. Sąjunga (tuo metu Europos bendrija) pasirašė Europos bendrijos ir Ramiojo vandenyno valstybių laikinąjį partnerystės susitarimą⁴ (toliau – Laikinasis partnerystės susitarimas), kuriuo nustatomas ekonominės partnerystės susitarimo pagrindas. Atitinkamai nuo 2009 m. gruodžio 20 d., 2014 m. liepos 28 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. Laikinąjį partnerystės susitarimą laikinai taiko Papua Naujosios Gvinėjos Nepriklausomoji Valstybė, Fidžio Respublika ir Samoa Nepriklausomoji Valstybė;
- (3) Susitarimo 80 straipsnyje pateikiamos nuostatos dėl kitų Ramiojo vandenyno salų valstybių prisijungimo;
- (4) 2018 m. birželio 4 d. Saliamono Salos Tarybai pateikė prisijungimo prašymą kartu su pasiūlymu dėl patekimo į rinką;
- (5) Komisija įvertino Saliamono Salų pasiūlymą ir, atlikus pakeitimus, nusprendė, kad jis yra priimtinas. Todėl 2018 m. spalio 23 d. ji baigė derybas su Saliamono Salomis;
- (6) pagal Susitarimo 76 straipsnio 3 dalį Sąjunga ir Saliamono Salos pradės laikinai taikyti Susitarimą po dešimt dienų nuo tada, kai raštu praneš viena kitai apie šiam tikslui būtinų procedūrų užbaigimą;

³ Tarybos nurodymai dėl ekonominės partnerystės susitarimų su AKR šalimis ir regionais derybų (9930/02 (DG E II) HH/sg).

⁴ 2009 m. liepos 13 d. Tarybos sprendimas 2009/729/EB dėl Europos bendrijos ir Ramiojo vandenyno valstybių laikinojo partnerystės susitarimo pasirašymo ir laikino taikymo (OL L 272, 2009 10 16, p. 1).

(7) Saliamono Salų prisijungimas turėtų būti patvirtintas Sąjungos vardu,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Sąjungos vardu patvirtinamas Saliamono Salų prisijungimas prie Europos Sąjungos ir Ramiojo vandenyno valstybių laikinojo partnerystės susitarimo (toliau – Laikinas partnerystės susitarimas), su sąlyga, kad Saliamono Salos deponuoja prisijungimo aktą pagal Susitarimo 80 straipsnį.
2. Saliamono Salų pasiūlymo dėl patekimo į rinką tekstai pridedami prie šio sprendimo.
3. Tarybos pirmininkas Sąjungos vardu praneša Laikinojo partnerystės susitarimo Šalims ir Saliamono Saloms apie tai, kad Sąjunga patvirtina Saliamono Salų prisijungimą prie Laikinojo partnerystės susitarimo.

2 straipsnis

1. Sąjungos ir Saliamono Salų Laikinojo partnerystės susitarimo laikino taikymo tikslais Tarybos pirmininkas Sąjungos vardu pateikia Laikinojo partnerystės susitarimo 76 straipsnio 3 dalyje nurodytą pranešimą.
2. Sąjunga ir Saliamono Salos pradeda laikinai taikyti Laikinąjį partnerystės susitarimą po dešimt dienų nuo tada, kai jos pagal 1 dalį raštu praneša viena kitai apie šiam tikslui būtinų procedūrų užbaigimą.

3 straipsnis

Saliamono Salų prisijungimo patvirtinimas neaiškinamas taip, kad juo būtų suteikiama teisių ar nustatoma prievolių, kuriomis būtų galima tiesiogiai remtis Sąjungos ar jos valstybių narių teismuose ar teisminėse institucijose.

4 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

5 straipsnis

Šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*